

Pe Tembíasakue Kañymby Ayvu Papy Irundypa — Papapy Mbohapypa Mokõiha

Ezequiel Número Trece

Jeff Pippenger

2026-10-02

Pe ñe'ẽmarandu ñe'ẽmondoha Ezequiel kuatiápe ha'e pe "ñemongora ñe'ẽtechaukaha". Oñepyrũvo pe ñemongora, Ezequiel rembireko omano, ha Ezequiel oñemanda chupe ani haña oñembyasy hemano rehe. Imano, ha péva oñemoirũvo ndajajepy'apy'yi rehe hemano rehe, ohechauka'ekue pe ñemongora ha Jerusalén ñehundikatu oúmava. Ijepokokue ha imano ohechauka peteĩ ñe'ẽtechaukaha ñe'ẽmondoha, ohechaukáva peteĩ ñe'ẽtechaukaha oútava tenonderãme, Jesús omoĩva'ekue "pe ñehundi vaiete oporombo'ykeha" ramo.

Upévare peẽ pehecháta vove pe ñehundi ñanembojeguarúva, oñeñe'ẽ hague rehe Daniél marangatupy rupi, oñembo'yva pe tenda marangatupe, (oimeraẽ omoñe'ẽva, toikũmby). Mateo 24:15.

Umi estandarte romano-kuéra oñemoĩ rire pe témplo korapy ryepýpe, umi kristiáno Jerusalénpe oĩva oheja va'erākuri pe távape ha okañy. Mokõi testígo pe señaal Jerusalén ñehundiháre omomba'e guasu mba'e tuichaitépa pe oñeikuaava'erã "señaal" pe ñorairõ ñemongora mboyve, ha pe inspiración ohechauka avei porã umi mokõi testígo orekoha hikuái i"aplikación más directa" umi ára pahápe. Oñe'ẽvo Cristo ñemomarandúre Jerusalén ñehundi rehegua, oñembojoajúva Ezequiel ha Juan oĩ haguere peteĩ visiónpe témplogua, la Hermana White ohaí va'ekue:

"Ko'ã profesía oguereko jepe peteĩ cumplimiento parcial Jerusalén ñehundípe, iaplikación oñembojoja hañuave haña umi ára pahápe."

"Ñande ñaiméma tuicha ha solemne mba'e oikótavape oíke hañuáicha pe okẽme. Profesía pya'e oñekumplíma. Ñandejára oĩma pe okẽme. Pya'eterei oñepe'áta ñane renondépe peteĩ ára pegua tiémpo ipyahúva, tuicha ha pohýi etéva opa oikovévape guarã. Umi ñorairõ ha disputa ymaguaréva oñemoingove jeýta; umi pyahu katu osẽta avei. Umi escena ojejapótava ñande yvy ape ári ndaha'ei gueteri jepe mba'e ojehecháva térã oñeñandúva ñandéve apytépe." Testimonies, volúmen 5, 753.

Pe capítulo irundyhápe, Ezequiel ojehekombo'e haña ohechauka haña peteĩ parábola omomba'éva pe "señaal del sitio". Ezequiel ohechauka peteĩ parábola ipópe po vése iñe'ẽpotýpe, ha umi ijoyke'ykuéra ndohechaséi. Ezequiel oñe'ẽ po vése umi ijoyke'ykuérape ha ha'ekuéra ndohenduséi. Umi parábola ojapo va'ekue ha umi marandu ohechauka peteĩ aty poapýva kuñataĩ tarováva ndopyhyiséiva pe jehupi "arandu" rehegua ojoajúva umi iparábola ha iñe'ẽnguéra rehe. Umi ñe'ẽ ha parábola ojoaju hañaite Jerusalén ñehundi rehe, ha upéva oreko "jeporu hañuavéva umi ára pahápe".

Nde avei, che yvypóra ra'y, ejapyhy peteĩ ladrillo, emoĩ ne renondépe, ha eha'ãnga hi'ári pe táva, Jerusalén jepe. Ha emongora'y hese, ejapo hi'ári peteĩ táva ñorairõme ojepurúva, ha embopu hi'ári peteĩ yvyty ojejupi haña; emoĩ avei pe ñorairõhára aty hese, ha emoĩ aríete kuéra ijerére. Upéi ejapyhy ndeve peteĩ sartén hierro guigua, ha emoĩ peve peteĩ murálla hierro guáicha nde ha pe táva apytépe; ha emboja nde rova hese, ha oĩta oñemongoraýva, ha nde remongoraýta hese. Kóva ha'éta peteĩ techaukaha Israel róga pegua haña.

Eñeno avei nde akatúape, ha emoĩ hi'ári Israel róga rembiapovai; mboy ára repytáta hi'ári, upe mboy ára aja regueraháta hikuái rembiapovai. Che niko amoĩ nde ári iñangaipa ára, he'iséva hi'angaipa arykue, umi ára papaha rupive, mbohapy ciento noventa ára: upéicha regueraháta Israel róga rembiapovai. Ha remohu'ã rire umíva, eñeno jey nde akatúa ári, ha regueraháta Judá róga rembiapovai cuarenta ára aja: peteĩ ára ame'ẽ ndéve peteĩ ary-rã. Upévore emoĩ nde rova Jerusalén jejoko rehe, ha nde jyva toñemboi opívo, ha eprofetisa hese. Ha, péina ápe, che amoĩta nde ári ñapytíha, ha ndaikatumbo'ãi rejerova peteĩ ykére guive ambue ykére peve, remohu'ã meve nde jejoko ára. Ezequiel 4:1–8.

Ta'ãnga'ẽ haña haña haña guáicha

Pe ñe'ẽ “techaukaha” ojejuhu porundy jevy kuatiañe'ẽ Ezequielpe. Ñembyaty irundyhápe, Jerusalén jejoko ha'e pe “techaukaha” Israel róga-pe ñuarã. Ñembyaty pakõiha-pe, Ezequiel jey ha'e peteĩ “techaukaha” ohechauka haña Jerusalén jejoko ha ñehundi.

Yvypóra, nde reiko peteĩ óga pu'akápe mbytépe, orekóva tesa ohecha haña, ha ndohechái; orekóva apysa ohendu haña, ha nohendúi; mba'érehe piko ha'e kuéra peteĩ óga pu'akáva. Upévore, nde yvypóra ra'y, embosako'i nde mba'e jeguero haña, ha eñembohasáke ára pukukue ijesa renondépe; ha reñembohasáta nde rendágui ambue hendápe ijesa renondépe: ikatu haña guáicha ohechakuaa, jepe ha'e kuéra peteĩ óga pu'akáva. Upéi reguenohẽta nde mba'e ára pukukue ijesa renondépe, mba'e jeguero haña guáicha; ha reho jeýta ka'aru haña guáicha ijesa renondépe, umi osẽva haña tembiguáiramo. Eikuaa haña, ejapo peteĩ kuápe pe pirérape ijesa renondépe, ha upe rupi eguenohẽ. Ijesa renondépe eraháta nde ati'y ári, ha regueraháta pytũmbyte jave; emo'ãta nde rova ani haña guáicha rehecha yvy, mba'érehe che romoĩ nde haña peteĩ techaukaha ramo Israel róga peguarã. Ezequiel 12:2–6.

Upe óga oñembotavyva ohechávo pe ñemoha'anga guive oñembotýva mba'evéichapa he'ise, ndoikuaái mba'épa he'ise, upévore ojerure Ezequielpe omyesakã haña chupekuéra.

Ta'yra yvypóra, ndéve piko noñe'ẽi Israel róga, pe óga opu'áva, he'ívo: “Mba'e rejapo?” Eje'e chupekuéra: Péicha he'i Ñandejára Tupã: Ko ñe'ẽ pohýi oñe'ẽ Jerusalén pe mburuvicháre, ha opaite Israel róga rehe oĩva ijapytepekuéra. Eje'e: Che hína pene techaukaha; che ajapo haguéicha, péicha avei ojejapóta chupekuéra: oñemongu'éta ha oho haña tembiguáipe. Ezequiel 12:9–11.

Jerusalén ñemongoraha ha'e peteĩ techaukaha Tupã tavayguárape ñuarã umi ára pahápe.

“Káda peteĩva umi proféta yma guare oñe'ẽve ndaha'ei iñarandupykuéra ára rehe, síno ñande ára rehe; upévore iprofesía oreko mbarete ñandéve ñuarã. ‘Ko'ã mba'e pavẽ oiko chupekuéra techapyrãramo: ha ojehai ñaneñemoñe'ẽrã, ñandéve ñuarã, umi ára paha oguahẽmava ári.’ 1

Corintios 10:11. ‘Ndaha’ei haḡua ijeheguikuérape guarã, síno ñandéve guarã, ha’ekuéra omba’apo va’ekue umi mba’épe, ko’áḡa ojeikuaaukáva peême umi opredikáva peême evangelio Espíritu Santo yvágagui oñemondóva rupive; ko’ã mba’e rehe umi ánhel kuéra voi ohechaseterei.’ 1 Pedro 1:12....”

“La Biblia ombyaty ha oñeñapytĩ oñondivepa hepykue ko ñemoñare pahápe ḡuarã. Opa umi mba’e guasu oikova’ekue ha umi tembiapo marangatu kakuaa Antiguo Testamento rembiasakuepe ojejapo jey va’ekue, ha ojejapo jey hína tupãópe ko’ã ára pahápe.” Selected Messages, libro 3, 338, 339.

Ko Ára Mboývepe haḡuarã Áraite Peve

Ezequiel, pe parábola oñembosaráivape “Jerusalén ñemongorapy ha ñehundiháre”, ha’e peteĩ techaukaha Ñandejára tavayguakuérape ára pahápe.

Ha upéi, pe ary pahápe, jasy pahápe, ha pe jasype ára pahápe, Ñandejára ñe’ẽ ou chéve, he’ívo: Yvypóra ra’y, ehai ndéve ko ára réra, ko ára voi rehegua; Babilonia ruvicha guasu oñemoĩ Jerusalén rehe ko ára voi.

Ha emombe’u peteĩ ñe’ẽnga’u pe óga rebelde-pe, ha ere chupekuéra: Péicha he’i Ñandejára Tupã; Emoĩ peteĩ mba’yrũ, emoĩ porã, ha avei eñohẽ y ipype. Embyaty ipype umi pehẽngue, opaite pehẽngue porãva, ku’á ha ati’y; emyenyhẽ chupe kangue iporãvévagai. Egueru ovecha aty iporãvéva, ha ehapypa avei umi kangue hýpyguápe, ha embopupu porãiterei, ha tojekutu umi kangue ipype. Upévore péicha he’i Ñandejára Tupã; Ái pe táva huguy rehevegua, pe mba’yrũ huguái ky’a oĩháme, ha huguái ky’a nosẽiva gueteri ipypegui! Eguenohẽ pehẽngue ha pehẽngue; ani to’a hi’ári suerte. Pórke huguýva oĩ mbytépe; omoĩ va’ekue itá guasu ári; ndoñohẽ va’ekue yvy ári, oñeñotỹ haḡuáicha yvyku’ípe; Ikatu haḡuáicha omopu’ã pochy haḡua, ojepy’apy haḡuáicha hekojojáva jehupytyrã; che amoĩ iñuguy itá guasu ári, ani haḡuáicha oñeñotỹ.

Upévore péicha he’i Ñandejára Tupã: ¡Aikóne pe táva tuguy rehegua! Che voi ambotuicháta tata renda. Emoĩ yvyra hetave, emboguejy tata, embopupu so’o, emongaru porã ichupe, ha tojehapy kanguekuéra. Upéi emoĩ pe mba’yrũ nandi hapykuéri tatapyi ári, ikatu haḡuáicha haku, ha okañy, ha iky’a oñemongu’e ipype, ha ijuype’a haḡua opaite. Ha’e ikane’õ ijapu reheve, ha ijuype’a tuicha nosẽi chugui: ijuype’a opytáta tata ryepýpe. Nde ky’ápe oĩ teko ky’a: che romopotĩ haguére, ha nde ndereñemopotĩri, ndereñemopotĩmo’ãi véima nde ky’águi, peve ambopytu’u haḡua che pochy nde ári. Che, Ñandejára, ha’e upéva; oikóta, ha che ajapóta; ndajevymo’ãi tapykuépe, noroporiahuramo’ãi, ha ndarrepentimo’ãi; nde rape kuéra ha nde rembiapo kuéra he’iháicha, upéicha nderovajáta, he’i Ñandejára Tupã.

Upéi avei Ñandejára ñe’ẽ ou chéve he’ívo: Yvypóra ra’y, ema’ẽ, che aipe’áta ndehogui peteĩ sapy’ami rupive nde resa rembipota; upéicharõ jepe, ani reñembyasy, ani rejahe’o, ha ani tosyryi nde resay. Ejejoko rejahe’ógui, ani rejapo omanóva rehe ñembyasy; eñapytĩ nde akã jeguaka nde ári, ha emoĩ nde py rehe nde sapatú, ani rejaho’i nde tembe, ha ani re’u avakuéra mbujape. Upémarõ aime’ẽ ñe’ẽ tavayguakuérape pyhareve; ha ka’aruete che rembireko omanóma; ha pyhareve ajapo che rembiapoukapyháicha. Ha tavayguakuéra he’i chéve: Nde

ndere'ei oréve mba'épa ko'ã mba'e oreheguáva, nde rejapo haġuáicha péicha?

Upéi ambohovái chupekuéra: Ñandejára ñe'ẽ ou chéve, he'ívo: Eñe'ẽ Israel róga-pe: Péicha he'i Ñandejára Yára; Péina ápe, che amongy'a'ýta che tupaópe, pende mbarete jeguaka porãitéva, pene resa rembipota, ha upe pende ánga poriahuverekóva; ha pene ra'ykuéra ha pene rajykuéra peheja va'ekue ho'áta kysepuku rupi. Ha peẽ pejapóta che ajapo haguéicha: ndapejaho'imo'ãi pene tembe, ni pe'umo'ãi kuimba'ekuéra mbujape. Ha pene akãjegua oíta pene akã ári, ha pene sapatukuéra pene py rehe: ndapesẽmo'ãi pembyasy, ni ndapesejamo'ãi; síno peikovekangýta pene rembiapo vaikuére, ha pembyasy haġua peteĩ ojuehe. Péicha Ezequiel oĩ peẽme haġua techaukaha: opa mba'e ha'e ojapo haguéicha, péicha pejapóta; ha ko'ã mba'e oikóramo, peikuaáta chehaha Ñandejára Yára. Ezequiel 24:1–24.

Ezequiel ha'e peteĩ techaukaha ohechauka haġua ñepyrũrã jejoko ha paha ñehundi Jerusaléngui, ha upe rire; pe jejagarra prisionéroramo umi miembro-kuéra iglesia Adventista del Séptimo Día Laodicéagua rehegua.

“Olivoty yvýpe guive Cristo oma'ẽrõ guare yvýre, Ha'e ohecha ko estado de cosas oikóva opaite tupaope. Umi ñe'ẽmondo ñemomarandu oguahẽ opa umi oseǵívape Jerusalén retãygua rape pypukupe, umi oguerekova'ekuẽpe tuicha tesape. Ko tavaygua oñemoĩ ñande renondépe peteĩ ñe'ẽmondorãramo. Oñemboykéramo Tupã ñemomarandu ñane ára ko'avape, yvyporakuéra ojevyjey hína Jerusalén angaipa rehe. Ñandejára ohecha pe tembiapo pe yvypóra rembiapokue ndohecháiva ha ndohesechase mo'ãiha—opa mba'e osẽtava opaite yvypóra ñemoheñoi gui Battle Creek-pe. Ha'e ojapo opa mba'e peteĩ Tupã ikatúva ojapo. Omimbiuka tesape tavaygua resa renondépe, ikatu haġuáicha iñangaipakuéra ani oguahẽ pe límite pe arrepentimiento ndaikatúi haġua oñeñandu. Péro peteĩ puku jave ojeipe'a haġua umi principio justo ha hekojojáva-gui, yvyporakuéra oñemoĩma hikuái pe tenda tesape ha añetegua, tekojoja ha poriahuvereko noñemoakãrapu'ãihápe. Ko tape oiko hína chuguikuéra peteĩ parte voi iñande rekogui.” Testimonies, volumen 8, 68.

Mokõi Testígo Alfa ha Omega rehegua

Ezequielpe oñemokirirĩ haġua peteĩ mba'e hechapyrãva rupive, ha oñemombe'u chupe Jerusalén ho'áramo, ikatúta jey oñe'ẽ, ha upe rire ha'éta peteĩ “techaukaha”. Ezequiel ndohechaukaĩ hague ñembyasy hambireko omanóramo ohechauka pe techaukaha alfa pe ñepyrũme pe jere ojejokóva; ha Ezequiel juru ojepe'a hague Jerusalén ho'árõ guare, upéva pe techaukaha omega. Pe jere ojejokóva pe ñehundipa peve ojehechauka peteĩ techaukaha reheve iñepyrũme ha ipahápe. Upe ta'angamýpe voi, peteĩ mokõiha testígo peteĩ techaukaha alfa ha omega rehegua ojehechauka kóicha: pe “Ezequiel resa rembipota” omanóva ha'e pe alfa, ha tavayguakuéra “resa rembipota” omanóva ha'e pe techaukaha omega pe período-pe. Pe período peteĩ año ha mbyte oguereko mokõi testígo peteĩ alfa ha peteĩ omega rehegua. Ezequiel rembireko mano ohechauka pe ehérsito jejapyhy ha ipyrũrã, ha pe omega mano Jerusalén rehegua ohechauka pe santuario ipyrũrã.

Upéicha Ezequiel oĩ pene renonderã peteĩ techaukaharamo: opa mba'e ha'e ojapohaguéicha, péicha pejapóta peẽ; ha péva oikóvo, peikuaáta cheha hína Ñandejára Tupã. Avei, nde, yvypóra ra'y, ndaha'éimo pe ára ame'ẽvo chuguikuéra ijyvatekue, igloría vy'a, hesakuéra rembipota, ha upéva hese omoĩhápe ikorasõ, ita'ýra ha itajýra, upe ára pe osẽ va'ekue ndajúi

piko ne rendápe, rehendu hañgua nde apysápe? Upe árape ne jurúta ojepe'áta upe osẽ va'ekuẽpe ñguarã, ha reñe'ẽta, ha ndereikovéi hañgua kirirĩme; ha nde reikóta chupekuéra ñguarã peteĩ techaukaharamo; ha ha'ekuéra oikuaáta cheha hina Ñandejára. Ezequiel 24:24–27.

Seis Manoi hañgua

Ezequiel rembireko ñemano ohechauka ñepyrũrã pe jere guasu ha Jerusalén ñemano, ha'eva proféticamente Cristo noviarã; ha omyesakã pe léi domingo oútavape, oúva mboyve peteĩ período ojehechaukáva pe jere guasúpe. Pe jere guasu período ha pe ñehundi mokõi techaukaha ññambuéva, jepe ojoaju porãiterei peteĩteĩ rehe. Pe jere guasu ha'e peteĩ período de tiempo, ha pe ñehundi ha'e peteĩ punto de tiempo. Pe ñehundi ha'e pe léi domingo, oúva mboyve pe período oñemoheñoihápe pe mymba ra'anga. Pe período pe mymba ra'anga rehegua opa pe mymba marca reheve. Jesús ohechauka ramo guare Mateo mokõipa irundy-pe pe señal Jerusalén ñehundi rehegua, Ha'e avei oñe'ẽ Noé ára rehe.

Ha oiko va'ekue Noé ára-pe, upéicha avei oikóta Yvypóra Ra'y ou jave. Y ojahéi mboyve, umi ára-pe, ha'ekuéra okaru ha ho'u, omenda ha ombojoaja imembykuña kuéra ñemendápe, pe ára Noé oike hague pe árka-pe peve, ha ndoikuaái mba'eve y ojahéi ou peve ha ogueraha opaitevépe; upéicha avei oikóta Yvypóra Ra'y ou jave. Mateo 24:37–39.

Noé árape, oñemboty pe okẽ de gracia rehegua, upéicha ohechauka hañgua pe arapokõindy ára léi ou hañguáicha, upéva avei oñembojoja pe okẽ ñembotypy rehe 22 jasypa 1844-pe. Pe ára pukukue oúva Exeter camp meeting 12–17 jasypoapy 1844 guive, orrepresenta peteĩ período profético ogueraháva peteĩ okẽ ñembotypýpe.

Noé árape, Noé orrepresentákuri pe mbohapyha ánhelpe, ha pe mbohapyha ánhel oguahẽ pe okẽ oñembotyvape 22 jasypa 1844-pe. Noé árape, upéva Jesús he'iháicha oikótava “yvypóra Ra'y ouhaicha”, pe mbohapy ánhel Apocalipsis irundypa irundyguágui ogueraha pe okẽ oñembotyvape. William Miller orrepresentákuri pe peteĩha ánhel marandu, ha oñeta'ãngákuri Enoc rupive Noé árape. Judas omombe'u Enoc maranduha peteĩ joja Miller marandúndi.

Ha Enoc avei, pe séptimo Adángui, oñeprofetisa hesekuéra, he'ívo: Péina, Ñandejára ou hetaiterei imarangatúva ndive, ohusga hañgua opa mba'e, ha ohechauka hañgua opavavépe, umi hekoañáva apytépe, opa umi hekoañame ojapóva hikuái hekoañápe, ha opa umi ñe'ẽ hatã umi angaipa apoha hekoañáva he'íva hese. Judas 1:14, 15.

Pe primer mensáhe ángel rehegua Miller omombe'u va'ekue pe “juicio” ojehechauka hañguáicha Enoc mensáhepe. Enoc ñepyrũ ojehechauka hañgua ha'cha “mokõiha sieteha Adángui”. Miller mensáhe oñepyrũ ha opa pe “siete tiempo” oñuahẽvo pe reino yvateguáre, ha irundypa poteĩ seis año rire pe mbohapyha ánhel oñuahẽ 22 de octubre de 1844-pe, pe “siete tiempo” pe reino yvýpeguáre oñekumpli ramo. Mokõivéva, Enoc ha Miller, oikóva juicio aravo mensaherohára ramo, oñepyrũkuri pe papapy siete jehechauka reheve. Pe ára pukukue oñepyrũva'ekue Enoc ndive, pe sieteha ndive, opa siete ára reheve umi mymba oike hague pe árkape pe okẽ oñemboty mbarete yvagapagua rupi peve. Jesús akóinte ohechauka pe paha pe ñepyrũ rupive.

Enoc omoheñói Matusalénpe, ha upéi Matusalén omoheñói Lamec-pe. Lamec ha Matusalén ohechauka pe mokõiha ánhel rembiapo marandu, ha avei pyhare mbyte sapukái marandu. Pe pyhare mbyte sapukái oñemotenonde pe okẽ oñemboty peve, ha upévore ojehechauka Matusalén rupive, omano va'ekue pe año pe diluvio rehegua. Lamec ohechauka pe mokõiha ánhel rembiapo marandu, ha Lamec omano po año pe diluvio mboyve. Umi po año Lamec ñemano guive Matusalén ñemano peve, pe okẽ oñembotýrõ guare, ojehechauka Ezequiel rembireko ñemano rupive, omoñepyrũva'ekue pe aravo oguerahahápe Cristo novía ñemano peve, ojehechaukáva Matusalén rupive.

Enoc ohechauka peteĩ tipo pe ánhel peteĩha oĩuahẽ va'ekue 1798-pe, Lamec ohechauka peteĩ tipo pe ánhel mokõiha oĩuahẽ va'ekue 19 jasyrundy 1844-pe ha Matusalén ohechauka peteĩ tipo pe sapukái pyhare mbytegua Exeter guive pe okẽ oñemboty peve 22 jasya 1844-pe, upéva ojehechauka va'ekue Noé rupive. Umi po ary Lamec omano guive Matusalén omano peve ohechauka peteĩ tipo pe ary ha mbyte 587 a.C. guive 586 a.C. peve. Umi po ary Lamec guive Matusalén peve ohechauka peteĩ tipo po ary 1448 guive 1453 peve.

31 jasya 1448-pe, omano Juan Palaiologos, ha ijoyke Constantino pahapy, décimo primero (pe último Constantino), oheka permiso ojupi haña kuarahyke gotyo Roma guapyrendápe umi turko islámico poguýgui. Iñeñemboaje 27 jaspokõi 1299-pe omohu'ã mokõiha cien cincuenta ary Apocalipsis nueve pegua, oñemohendáva versículo diez-pe. Po ary riré Juan Palaiologos mano guive, ijoyke Constantino décimo primero omano Constantinopla murallakuéra ári, Mehmed II ogana jave imperio bizantino kuarahyke gotyo Roma pegua. Mehmed ha'e turko ñe'ẽme Mohammed rembiapoukapy, upévore peteĩha Mohammed mano 632-pe, omoñepyrũva peteĩha cien cincuenta ary profesía Apocalipsis nueve pegua, (oĩva versículo cinco-pe), ha upéva opa va'ekue último Constantino mano rehe, “Mohammed mokõiháva” po gotyo, ochocientos veintíun ary riré. Po ary mboyve imano, Mohammed he'i va'ekue Roma opa hañuáta, ha upéva oñekumpli turko hérava Mohammed mokõiháva rupive.

Constantino pahague, pe onceha, omano Constantinopla ñorairõ guare, upéicha ohechauka haña po ary iñermáno Juan omanóhague guive ha'e omanó peve. Umi po ary ojehechauka haña umi po ary Lamec, ta'ýra, omanóhague guive Matusalén, túva, omanó peve, po ary riré okẽ oñembotypárõ guare pe árka ári. Upéicha, Ezequiel rembireko mano ojehechauka haña Lamec mano rupive, ha mokõivéva oñondive ome'ẽ testimonio Juan Palaiologos mano rehe 1448-pe. Upéi Matusalén mano ojoaju Cristo rembireko mano ndive ha Jerusalén ñehundi rehe 586 a.C.-pe, ha mokõivéva oñondive ojoaju Constantino onceha mano rehe.

Mbohapy testígo peteĩ período proféticogua, oñepyrũva ha opa hañuáicha peteĩ ñemano reheve, ohechauka pe período oñemoheñóihápe pe ta'anga mymbaguasu rehegua, opa hañuáicha pe mymbaguasu marka reheve, ha upéva ojoaju pe pyharepyte sapukái ñeikuaaukáre tembiasakue Millerita-pe, ha avei pe ta'anga mymbaguasu rehegua ñemoheñóire ñane rembiasakue ko'ãgaguápe, opa hañuáicha pe mymbaguasu marka reheve. Pe mymbaguasu marka oñekumplívo pe pya'e outavape léi domingo-pe, pe profético “ñe'ẽ” oĩuahẽ oñemoĩ haña peteĩha Ezequiel ikatu haguéicha “ñe'ẽ” ijehegui voi, Jerusalén oñehundirõ guare.

Oñe'ëvo

Pe léi dominicalpe, ojehechauka haña Jerusalén ñehundípe, Estados Unidos ñe'ë profétika ojehechauka proféta japu ramo, oñe'ëgui mbói guasuicha.

Ha ahecha ótro mbói guasu osëva yvýgui; ha oreko mokõi hatĩ ovecha ra'yicha, ha oñe'ë dragónicha. Apocalipsis 13:11.

Pe léi dominicalpe, Balaam oinupã mbohapyha jey hymba vúrrope, ha upéi pe vúrro oñe'ë.

Ha Ñandejára oipe'a pe mburika jurúpe, ha ha'e he'i Balaámpe: Mba'e piko ajapo ndéve, che nupã haguére ko'ã mbohapy jey? Upéi Balaam he'i pe mburikápe: Nde rejapo ñembohory cherehe; arekóramo peteĩ kyse che pópe, ko'ãgaite rojukáta. Ha pe mburika he'i Balaámpe: Ndaha'ëi piko che nde mburika, che ári reikóramo reñembo'y guive che ne mba'e ramo ko'ara peve? Piko araka'eve ajepokuaa ajapo haguã péicha ndéve? Ha ha'e he'i: Nahániri. Números 22:28–30.

Proféta japu oñe'ë pe léi domingo reheguape, ha Islam avei oñe'ë pe léi domingo reheguape. Mokõivéva hína profétikamente proféta japu. Pe léi domingo reheguape, pe “visión” Habacuc peña, ipukúva'ekue, oñe'ë.

Pe visión niko gueteri peteĩ ára oñemohendapývape guarã; ha ipahápe oñe'ëta, ha ndijapumo'ãi: jepe imbegue ramo, eha'arõ chupe; hañaete ou hañaicha, katujete oúta, ndahi'aremo'ãi. Habacuc 2:3.

Habacuc ha'e pe proféta añetegua oñe'ëva umi proféta japu rehegua rovái. Habacuc “visión” oñe'ë Ezequiel yma ñe'ë'yva juru rupi, ha upéi ijejurú oñepe'a. Jeremías-pe oñeme'ë kuri pe ñe'ëme'ë oiko haña Tupã juru haña.

Mba'ére piko che rasy opa'yva, ha che jaga ndojekueraséi, ndaikatúiva oñemonguera? Nde piko reiko cheve peteĩ japu hañaicha, ha y haña opa hañaicha? Upéva péicha he'i Ñandejára: Rejevýramo, upéicharõ rogueru jeýta, ha reñembo'yta che renondépe; ha reipe'áramo pe iporãva pe ivaívagui, nde reiko che juru hañaicha; tojevy hikuái nde rendápe, ha nde ani hañaí rejevývo hendapekuéra. Jeremías 15:18, 19.

Pe léi dominical-pe, opáma Zacarías nueve jasy oñe'ë'y hague oñe'ëvo ha omboajevo ita'yra réra ha'eva'erãha Juan. Zacarías orrepresenta umi mburuvicha ndojeroviáiva mbohapyha ánhel ñe'ëre, ha Juan orrepresenta pe movimiento Elías rehegua, pe iglesia omoingetava'erãva Cristo Jeju Mokõihápe.

Upéi Zacarías he'i pe ánhelpe: Mba'éicha rupípa aikuaáta kóva? Che ningo tuja, ha che rembireko avei ijedáma. Upéi pe ánhel ombohová ha he'i chupe: Che ha'e Gabriel, aiva Ñandejára renondépe; ha añemondo haña añe'ë ndéve, ha amombe'u haña ndéve ko'ã marandu porã. Ha péina ápe, reikóta nereñe'ëkuaái ha ndaikatumo'ãi reñe'ë pe ára ko'ã mba'e ojehu hañaáme, nderejeroviái haguére che ñe'ëre, umíva oñembotýta haña hi'araitépe.

Ha umi tapicha oha'arõ Zacaríaspe, ha oñemondýi ohechávo areiterei ojepy'apýha pe témplope. Ha osëvo, ndaikatúi oñe'ë chupekuéra; ha oikuaa hikuái ha'e ohechahague peteĩ

visión pe témplope; ha'e niko ojapo señas chupekuéra, ha opyta ñe'ẽ'ỹre. Lucas 1:18–22.

Zacarías oĩva pe sacerdótekuéra apytépe, pe ára poapyha aty rehegua.

Oĩ va'ekue mburuvicha guasu Herodes, Judea ruvicha, ára-pe peteĩ pa'i hérava Zacarías, Abías atyguágui; ha hembireko Aaron rajykuéra apytégua, ha héra Isabel. Mokõivéva hekojoja va'ekue Tupã renondépe, oguatáva opa tembiapoukapy ha Ñandejára rembiapoukapy rupi, mba'eve haña hekopete haña. Ha ndorekói va'ekue mitã, Isabel imemby'ỹgui, ha mokõivéva itujáma eterei. Ojehu ramo guare ha'e omba'apoha pa'i rembiapópe Tupã renondépe, ijaty renda pe orden orekoháicha, pa'i rembiapo jepokuaa he'iháicha, osẽ chupe po'a haña ohapy haña insiënso oike vove Ñandejára tupaópe. Ha opa umi heta tavaygua oñembo'e okápe umi insiënso ára jave. Lucas 1:5–10.

Opavave proféta kuéra ohechauka umi ára pahápeguápe, ha Zacarías oike pe témplope, ojapo haguéicha Ezequiel avei. Ha'e niko pe octava tanda pa'ikúrapegua, ohechaukáva peteĩ símbolo umi ocho ánga oĩ va'ekue Noé árkape, ohasa va'ekue pe arapy tuja guive pe pyahupe. Mokõivéva, ha'e ha hembireko, ndorekói va'ekue mba'eve vai, péro Zacarías ndogueroviái va'ekue Gabriel ñe'ẽnguéra. Pe movimiento Millerita oñepyrũ va'ekue Filadelfiaguaicha (ndorekói va mba'eve vai), péro oñemoambue Laodiceaguaicha ary 1856-pe. Umi ára pahápe, pe ánhel mensáhe hína pe mbohapyha ánhel mensáhe, ha Gabriel mensáhe Zacarías-pe ohechauka pe mbohapyha ánhel mensáhe ha avei pe Elías mensáhe, ojehechauhaháicha Juan el Bautista rehe.

Ha ojechauka chupe peteĩ ángel Ñandejáragui, oĩva pe altar insiënso rehegua akatúa gotyo. Ha Zacarías ohechávo chupe, ojepy'apy, ha kyhyje ho'a hi'ári. Upe rire pe ángel he'i chupe: Ani rekyhyje, Zacarías; nde ñembo'e niko oñehendu; ha nde rembireko Elisabet ome'ẽta ndéve peteĩ ta'ýra, ha remoíta héra Juan. Ha reguerékota vy'a ha tory; ha heta ovy'ata heñoirõ guare. Péva guive ha'éta tuicha Ñandejára renondépe, ha ndo'umo'ãi víno térã mba'yrũ mbarete; ha henyhẽta Espíritu Santo-gui, ipy'a ryepýpe guive itúvaguí. Ha heta Israel ra'ykuérape ombojevýta Ñandejára, ha'e kuéra Tupãme. Ha ha'e oho haña henondépe Elías espíritu ha pokatu reheve, ombojevývo túvakuéra korasõ ta'yrukuérape, ha umi naiñe'ẽrendúivape hekojojáva arandukápe; ombosako'i haña peteĩ tetã oñembosako'íva Ñandejárape guarã. Ha Zacarías he'i pe ángelpe: Mba'éicha aikuaáta ko mba'e? Che niko chetuja, ha che rembireko ohasáma aryeterei. Ha pe ángel ombohováivo he'i chupe: Che hína Gabriel, aĩva Tupã renondépe; ha añemondo añe'ẽ haña ndéve, ha aikuaauka haña ndéve ko'ã marandu porã. Lucas 1:11–19.

Zacarías ndogueroviái pe marandu oúva Elías rehegua oñekumplitaha.

Péina, che amondóta peẽme Elías maranduhára pe ára guasu ha ñemongyhyjéva Ñandejára pegua ou mboyve: ha'e omoambue jeýta túvakuéra korasõ ta'ýra kuérape, ha ta'ýra kuéra korasõ túvakuéra rehe, ani hañaúicha aju ha ainupã yvy peteĩ maldición reheve. Malaquías 4:5, 6.

Hermana White, en el contexto del sellamiento de Ezequiel del capítulo nueve, identifica por qué el liderazgo de la iglesia Adventista del Séptimo Día laodicense fue tipificado por la incredulidad de Zacarías.

“Umi oñandu’ýva ñembyasy ijehegui heko espiritual oñemboguejy haguére, ni ndojahe’óiva ambuekuéra angaipa rehe, opytáta Tupã sello’ýre. Ñandejára omondo hemimboukuérape, umi kuimba’e orekóvape ipópe tembiporu jejukaha: ‘Tapeho hapykuéri pe táva rupi, ha pejuka; ani pene resa poriahuvereko, ha ani peporiahuvereko: pejukaite ituja ha imitáva, kuñatañguéra, mitã michĩnguéra ha kuñanguéra; ha ani peñemboja avavére orekóvare pe marca; ha peñepyrũ che santuario-gui. Upérõ oñepyrũ hikuái umi karai itujávagui oĩva’ekue óga renondépe.’

“Ko’ápe jahecha tupao — Ñandejára ryrupavẽ — ha’cha pe tenonderã ohupyty va’ekue Tupã pochy ñembyepoti. Umi kuimba’e yma guare, umi Tupã ome’ẽ va’ekue hesekuéra mba’ekuaa guasu ha oñembo’y va’ekue tavayguakuéra interés espiritual ñangarekorã, ombotavy hikuái ijeroviajerure. Omoĩ hikuái pe ñemoĩmby: ndajajeroviaiva’erãi milagrokuérare térã Tupã pokatu jehechauka porãitépe yma guaréicha. Ára kuéra iñambue. Ko’ã ñe’ẽ omombarete ijerovia’ỹ, ha he’i hikuái: Ñandejára ndajajapói mba’e porã, ni ndaipochymo’ãi. Ha’e niko hetaiterei ipy’a porã hañguáicha ou hañgua ojeheusga hañgua hetãgua. Péicha “Py’aguapy ha tekorosã” ha’e pe sapukái umi kuimba’égui araka’eve noñemoñe’ẽmo’ávémava trompétaicha ohechauka hañgua Tupã retãme hembiaipo vaiha, ha Jacob rógape iñangaipakuéra. Ko’ã jagua okirirĩva ndohavymo’ãiva ha’e umi ohupytýva Tupã oñembopochy va’ekue ñembyepoti joja. Kuimba’e, kuñataĩ, ha mitã’íkuéra opavave oñehundi oñondive.” Testimonies, volúmen 5, 211.

Zacarías ndogueroviaky pe ánhel mbohapyha marandu rehe, ha’éva pe Elías marandu ombojevvyjeyva Juan el Bautista rembiasakue avei William Miller rembiasakue.

Cinco Meses

Elisabet oñomi imembyryrã po jasy aja.

Ha upéi umi ára rire, hembireko Elisabet hyeguasú, ha oñemokañy ijehegui po jasy aja, he’ívo: Péicha ojapo che rehe Ñandejára umi ára ha’e omañávo che rehe, oipe’a hañgua che ñemotĩ yvyporakuéra apytépe. Ha pe sexto jasy aja, Tupãgui oñembou pe ánhel Gabriel peteĩ táva Galiléape ojeheróva Nazaretpe. Lucas 1:24–26.

Zacarías oĩkuri pa’i aty poapyha apytépe, ojehekombóhévo ijoajuha ita’ýra Juan ñembohováí rehe ára poapyhápe, upérõ Zacarías oñe’ẽ jeýta. Ha’e ha ita’ýra Juan ohechauka umi ocho ánga oĩva’ekue Noé arca-pe, okañymíva’ekue ñemanógui oguerúva yvypóra ári y oporojaho’íva po jasy aja, térã cien cincuenta ára. Umi cien cincuenta ára mitã ryepýpe guare ha y oporojaho’íva rehegua ojoja mokõi periodo po jasy reheve Apocalipsis nueve-pe.

Zacarías ha ita’ýra Juan avei ohechauka pe tupaogua Laodicea pehẽngue sieteha ojetransisiona jave pe tupaogua Filadelfia pehẽngue ochohápe. Zacarías rembiapo guive pe ochoha aty jave pe ita’ýra Juan oñekytĩ meve pe ára ochohápe, ohechauka peteĩ ára ñemombe’upy rehegua, upépe pe papapy ocho ohechauka pe ñepyrũha ha pe paha. Upe ára ñemombe’upy rehegua ryepýpe oĩ peteĩ po jasy aja ohechaukáva peteĩ kañy ñembyaty.

Pe profecía “ñe’ẽva” ohechauka pe ley dominical oñuahẽmbaitétavape; upévare Zacarías oñe’ẽ pe ley dominical jave, imemby ojesella ramo, oñerrepresentaháicha pe ñekytĩ reheve. Upe tembiasakuepe, mboyve pe ley dominical guive, Zacarías oñe’ẽ mboyve, po jasy opa rire,

poteĩha jasy pukukue María oho ovisita Elisabet-pe ha Espíritu Santo ohesa’o Elisabet-pe, ha’e kuña ramo orrepresentáva Tupã iglésia ñehesa’o irundy jasy tenondete pe ley dominical oġuahẽmbaitétava mboyve.

Ha María katu opu’ã umi ára-pe, ha pya’etépe oho yvyty rehegua tetãme, peteĩ táva Judá-pe; ha oíke Zacarías róga-pe, ha omomaitei Elisabet-pe. Ha oíko, Elisabet ohendúvo María ñemomaitei, mitã’i opopo hyepýpe; ha Elisabet henyhẽ Espíritu Santo-gui. Ha ñe’ẽ hatãme he’i: “Jevy’a haġua nde kuñanguéra apytépe, ha jehovasa haġua ne memby ryrú’a yva. Mba’éicha piko chéve ko mba’e, che Ruvicha sy ou haġua che rendápe? Péina, ne ñemomaitei ñe’ẽ osõ mboyve che apysápe, mitã’i opopo che rye ryepýpe vy’águi. Ha ovy’a va’erã pe ogueroviáva; ojejápota niko opa umi mba’e he’iva’ekue chupe Ñandejáragui.” Lucas 1:39–45.

Po ary pahápe, Elisabet oñe’ẽ María ndive “ñe’ẽ hatãme”, omomba’eguasúvo María jerovia Gabriel marandu rehe, ha upéva ára pahápe ha’e pe mbohapyha ánhel marandu. Elisabet ména Zacarías ndogueroviái va’ekue, ha katu María ndaha’úi upéicha. María ohendu Gabriel marandu Zacarías rire cinco mes haguépe, upéva ijerovia pe mbohapyha ánhel rehe ojehechauka oġuahẽha rire ojehechauka rire pe kañymby marandu cinco mes rehegua. Pe kañymby marandu cinco mes rehegua ára pahápe ha’e pe peteĩha cinco mes Apocalipsis nueve, versículo cinco-pe guare. María orrepresenta pe iglesia ára pahapegua omoneĩva pe mbohapyha ánhel marandu, ha upéva oíkehápe peteĩ ñemboja’o haġua especial pe cinco mes rehegua, michĩmi mboyve oñe’ẽ haġua pe domingo léi pya’e haġuáicha ou haġuápe, ha upéva oġuahẽ haġua rupi irundy mes rupi upe rire.

María jehasa jave umi techaukaha-pe, pe peteĩha ha mokõiha ánhel rembiapo, ojehechaukáva Zacarías ha Elisabet rehe, ojoaju pe mbohapyha ánhel rembiapo rehe, ojehechaukáva María ha José rehe. Zacarías ohechauka peteĩ mburuvicha peteĩ iglésiagui ndojeroviái pe mbohapyha ánhel marandu rehe, ha José, pe carpintero, ohechauka peteĩ movimiento ojehechaukáva tembiapo ojejokoséva ijehegui rupive. Adventismo opa haġuaicha oñepyrũ hagueicha, ha oñepyrũ vaekue peteĩ movimiento ramo, ndaha’úi peteĩ estructura eclesiástica oñemohenda porãva ramo. Pe movimiento umi cien cuarenta y cuatro mil rehegua, ojehechaukáva José, María ha Cristo rehe, ha’e pariente peteĩchaite pe movimiento Millerita reheguápe ojehechaukáva Zacarías, Elisabet ha Juan rehe; ha pe ndogueroviái hague 1863-pe ojehechauka Zacarías rehe. 1863 ohechauka pe jeguerovia’ỹ umi peteĩha ha mokõiha ánhel marandu rehe, ha pe mbohapyha ánhel movimiento ohechauka María jerovia.

“Umi ánhel oñemondo oipytyvõ haġua pe ánhel mbarete yvágagui, ha ahendu ñe’ẽnguéra ha’etéva osẽva opa hendárupi: ‘Pesẽ chugui, Che retayguakuéra, ani haġua peike pehupyty haġua iñangaipakuéra, ha ani haġuáicha pehupyty umi mba’asy vai oguerekóva. Pórke iñangaipakuéra oġuahẽ yvágape, ha Tupã imandu’a hese hekojoja’ỹrekuérare.’ Ko mensáhe ha’eteva’ekue peteĩ ñembojoapy pe mbohapyha mensáhepe, ojoajúvo hese, haġuaicha pe sapukái pyhare mbytegua ojoajúkuri pe mokõiha ánhel mensáhere ary 1844-pe. Tupã gloria opytu’u umi marangatúre ipasiénsia ha oñeha’arõvape ári, ha ha’ekuéra kyhyje’ỹ rehe ome’ẽ pe ñe’ẽmondo paháva ipohýi ha marangatu, omombe’úvo Babilonia ho’aha ha ohenóivo Tupã retayguakuérape osẽ haġua chugui ikatu haġuáicha okañy chugui pe ivaíva ha kyhyje mondýiva destino-gui.” Early Writings, 277.

Mokõi marandu oñembojoajúva ojehechauka María oho jehechávo Elisabet-pe, ha upe punto oñuahẽ umi po jasy kañymby ojehechauka jave. Upe punto-pe mokõi profecía oñembojoaju ha oñemomarandu oñondive. Peteĩva omomarandu va'ekue Elisabet ha ambuéva María. Mokõi marandu ñembojoaju ohechauka araka'e pe pyhare mbyte sapukái oñembojoaju pe ánhel mokõiha marandúre, ha upéva oiko va'ekue pe historia Millerita-pe, Exeter camp meeting-pe.

Elisabet ha upéi María ome'ẽ rire hikuái ñemoherakuã, “María opyta hendive haimete mbohapy jasy, ha upéi ojevývo hógape.” Lucas 1:56. Pe período sesenta y seis ára Exeter guive peve 22 de octubre de 1844 ojehechauka umi irundy jasy rupive, opa va'ekue pe léi dominical hi'aguĩma vove, araka'e Zacarías oñe'ẽ va'ekue. Umi irundy jasy ohechauka pe período oñemoherakuã haguẽpe pe marandu sapy'a pytũ mbytegua rehegua, oguahẽva pe marandu umi po jasy ñemiguáva rehegua rire.

Mokõi marandu oĩva historia Millerita-pe ha'e va'ekue pe peteĩha ha mokõiha ánhel marandu, ha pe peteĩha ánhel marandu oñemombarete va'ekue oñekumpli rupi peteĩ profesía ára rehegua oñepyrũva peteĩ período cinco jasy reheve, oĩva'ekue sapy'ami kañymbyme umi diez ára mboyve ñekumplimiento ára 11 de agosto de 1840-pe, he'iháicha Josiah Litch. Pe mokõiha ánhel marandu ñemombarete ha'e va'ekue pe jehechakuaa porã jey pe predicción vai 1843-gua rehegua, oikóva'ekue pe aty kampamento Exeter-pe, he'iháicha Samuel Snow.

Pe proclamación pe marandu mokõi hendáicha pe sapukái pyhare mbytegua rehegua ojehechauka peteĩ mbyky pe okẽ oñemboty mboyve, ha upéva Noé rembiasakuepe oipe'a peteĩ ára po jasy pukukue oguahẽva pe arca opytávo yvyty Ararat ru'ã ári peve. Pe ára pe sapukái pyhare mbytegua ñeproclamación rehegua ou pe oñembohesakávo umi po jasy kañymby va'ekue rire, upéva oñuahẽ kuri pa ára mboyve 11 jasypoapy 1840, ha avei ou rire Ñandejára oipe'ávo Ipo umi ta'anga-gua-úgui Ha'e omo'ã va'ekue pe kuation'atã 1843-pe. Umi pa ára 1 guive 11 peve jasypoapyme oñemohenda umi sesenta y seis árare Exeter guive 22 jasypa 1844 peve, ha pe mokõi testígo joajúva ohechauka pe oñembohesakávo umi po jasy kañymby va'ekue, oñondive pe marandu vai oñemyatyrõva omoheñói va'ekue pe ñembyasy peteĩha, ha upéva oiko María ojotopávo ha omomaitei Isabel-pe pe sexto jasy aja.

Pe léi dominicalpe, Estados Unidos oñe'ẽ peteĩ dragónicha, Islam rykue oñe'ẽ, ha Habacuc visión oñe'ẽ Jeremías, Zacarías ha Ezequiel jurure. Pe léi dominicalpe Ezequiel ha'e peteĩ techaukaha, upéva ohechauka pe poyvi oñembo'yva'ekue pe léi dominicalpe. Mokõi umi porundy porundy ñe'ẽrã “techaukaha” rehegua Ezequielpe ohechauka umi “sábados”ha techaukaha pe ñembosanto rehegua, ohechaukáva Tupãrekove oñembojoajuha yvypóra rekovéndi.

Ha che katu che rera rehehápe, ani haña oñemongy'a umi tetã ambue rowake, ijapytépe oĩ hague, ha'ekuéra renondépe aikuaauka haña chejupekuéra, aguenohẽvo chupekuéra Egipto retãgui. Upéva aguenohẽ chupekuéra Egipto retãgui ha araha chupekuéra pe desiértope. Ha ame'ẽ chupekuéra che léi ha ahechauka chupekuéra che huísio, ha umi mba'e ojaopóramo peteĩ kuimba'e, oikovéta hesekuéra.

Ha avei ame'ẽ chupekuéra che sábado-kuéra, haña techaukaha che ha ha'ekuéra apytépe, oikuaa haña hikuái che ha'eha Ñandejára omomarangatúva chupekuéra. Ha Israel róga opu'ã

che rehe pe desiértope: ndoikói che tembiapoukapýpe, ha omboyke che huísio-kuéra, umi ha'e kuéra ojapóramo peteĩ kuimba'e, oikovéta hesekuéra; ha che sábado-kuéra omongy'a eterei hikuái. Upévore ha'e va'ekue ahyta haña che pochy hendapekuéra pe desiértope, haña amomba haña chupekuéra. Péro ajapo che réra rehehápe, ani haña oñemongy'a umi tetã ambue rovake, umíva renondépe aguenohẽ va'ekue chupekuéra. Upéicha avei ahupi che po hendekuéra pe desiértope, ndarerahamo'ãi haña chupekuéra pe yvýpe ame'ẽ va'ekue chupekuéra, osyry kamby ha eíra reheve, ha'éva opa yvykuéra mborayhuha; oguerovia'ỹgui hikuái che huísio-kuéra, ndoikói che tembiapoukapýpe, ha omongy'a che sábado-kuéra; pórke ikorasõ oho hógape ta'anga kuéra rapykuéri. Upéicharamo jepe, che resa oiporiahuvereko chupekuéra ani haña ahundi chupekuéra, ha namohu'ãi gueteri chupekuéra pe desiértope. Ha ha'e umi ita'ýrape pe desiértope: Ani peiko pende ru-kuéra tembiapoukapýpe, ani pejapo he'íva ijuísio-kuéra, ni pendejehe'a pemongy'a haña pendejupekuéra ita'anga-kuéra rehe; che hína Ñandejára pende Jára. Peiko che tembiapoukapýpe, pejoko che huísio-kuéra, ha pejapo umíva; ha pemboyke haña che sábado-kuéra marangatu ramo; ha umíva ha'éta techaukaha che ha pende apytépe, peikuaa hañaicha che hína Ñandejára pende Jára. Ezequiel 20:9–20.

Ezequiel orrepresenta pe pendón umi ciento cuarenta y cuatro mil rehegua, ha pe señal Divinidad rehegua oñembojoajúva humanidad rehe ndive ha'e Ñandejára “sábado-kuéra”. Ezequiel ha'e pe señal oñepyrũvo pe ñemboty guasu, ha'e avei pe señal Jerusalén ñehundípe, oñemopu'ã jave peteĩ pendón ramo. Oñepyrũvo pe ñemboty guasu, umi ndoipotái ohecha ha ohendu, omomarãva Hemiapoukapy “sábado-kuéra”, ha'e kuéra avei peteĩ señal.

Upéi ouvo umi kuimba'e Israel myakãhára ou che rendápe ha uguapy che renondépe. Upémarõ Ñandejára ñe'ẽ ou che rendápe, he'ívo: Yvypóra ra'y, ko'ã kuimba'e omopu'ã hekoha'ãnga ikorasõme, ha omoĩ hembiapo vai py'aguasúva guive omoñepysangáva hova renondépe; ajeporandukáta piko añetehápe chupekuéra? Upévore eñe'ẽ chupekuéra ha ere chupekuéra: Péicha he'i Ñandejára Tupã; Oimeraẽva Israel róga pegua omopu'ãva hekoha'ãnga ikorasõme, ha omoĩva hembiapo vai py'aguasúva guive omoñepysangáva hova renondépe, ha ouva profëta rendápe; che, Ñandejára, ambohováita pe ouvape hekoha'ãnga heta haguére; ikatu hañaicha ajapyhy Israel róga iñakãrapu'ãme, opavave niko ojeipe'a chehegui hekoha'ãnga rupi.

Upévore ere haña Israel róga-pe: Péicha he'i Ñandejára Tupã; Peñembyasy pene angaipa rehe, ha pejevy pene ta'ãnga rei-gui; ha peipe'a pende rova opa pene mba'epoxykuégui. Oimeraẽva Israel rógagua, térã pytagua oikóva Israel-pe, oñemomombyrýva chehegui, ha omoĩva ikorasõme ita'ãnga rei, ha omoĩva hova renondépe hembiapo vai ñepysangaha, ha ouva peteĩ maranduhára rendápe oporandu haña chupe che rehe; che, Ñandejára, ambohováita chupe chejehegui voi: Ha ambojere che rova upe kuimba'ére, ha ajapóta chugui peteĩ techaukaha ha peteĩ ñe'ëngatu, ha aipe'áta chupe che retãygu apytégui; ha peikuaáta che ha'eha Ñandejára. Ha pe maranduhára oñembotavýramo oñe'ẽ rire peteĩ mba'e, che, Ñandejára, ambotavy upe maranduhárape, ha aipysóta che po hese, ha ahundíta chupe che retã Israelgua apytégui. Ha ogueraháta hikuái heko vai ñemyengovia: pe maranduhára ñemyengovia ojoguáta upe oporandúva chupe ñemyengoviápe; ani haña Israel róga ojehekýi véima chehegui, ni oñemongy'a véima opa hembiapo vaikuére; síno haña ha'ekuéra che retãyguakuéra, ha che haña Ijarakuéra Tupã, he'i Ñandejára Tupã. Ezequiel 14:1–11.

Nashville-pe, umi oĩva iglesia Adventista del Séptimo Día Laodicense ryepýpe, ndogueroviáiva Zacarías-icha; umi “omoĩva’ekue pe tenda jaikotevẽ’ỹha jaheka haña milágro ha pe jehechauka hechapyrãva Tupã pu’aka rehegua yma guarérõguáicha”, oñerrepresentaháicha 1840 guive 1844 peve, oñembohováketa umi oĩva Adventismo okápe rupive mba’érepa ndoavisaikuaái hikuái. Ha’ekuéra oiko pe “techaukaha” marandu japu py’aguapy ha tekorosã reheguáva, ohechaukáva pe ñemboja’o umi arandu ha umi tavýva apytépe, oñerrepresentaháicha umi mokõi tavernákulo ojoavyetáva Exeter camp meeting-pe. Ha’ekuéra ogueraha peteĩ “techaukaha” ta’anga ñemomba’e ha pu’erã rehegua, aja Ezequiel ogueraha pe marandu profético añeteguáva ñe’ẽñemi rehegua. Pe ñemongora paha-pe, Jerusalén oñehundihápe, orepresentáva pe léi domingo rehegua, pe techaukaha pu’erã rehegua ha’e pe mymba marandu, ha pe techaukaha ñe’ẽrendu rehegua ha’e Tupã sellokuéra.

Upe prueba oñemboty porãite Adventismo-pe pe léi dominikal-pe, ha upépe oĩ peteĩ techaukaha umi ijoja ha umi iñañáva rehe, ojehechaukáva chupekuéra oñemarkaha haguére. Pe ñemboty upe pruéva rehegua pe léi dominikal oúvape pya’e typifika pe ñemboty pruéva rehegua Michael opu’ãvo, ha upépe umi heta tavayguakuéra ñemano rehegua techaukaha ojehechauka Gog ha Magog rupive.

Ha umi viajante ohasáva pe tetã rupi, oiméramo peteĩ ohechávo peteĩ kuimba’e kangue, upéicharõ omoĩta hi’ykére peteĩ techaukaha, pe oñotỹvakuéra oñotỹ peve chupe Hamongog ñuime. Ha avei pe távape héra va’erã Hamonah. Péicha omopotĩta hikuái pe tetã. Ezequiel 39:15, 16.

Pe pacto rehegua techaukaha ojehechakuaa Ezequiel kuatione’ẽ capítulo treinta y siete-pe, upépe umi kangue omanóva vyuguy ryepýpe oikove jey ha umi mokõi yvyra oñembojoaju. Umi kangue oikove jey peteĩ marandu Islam rehegua rupive, ojehechaukáva umi irundy vyty ramo, upéicha rupi ohechauka August 11, 1840. Umi mokõi yvyra oñembojoaju peteĩme, upéicha rupi orepresenta joajuha pe marandu ángel mokõiha rehegua ndive pe marandu pyhare mbyte sapukái rehegua. Umi kangue ha’e pe ñemombarete pe ángel peteĩha rehegua ha umi mokõi yvyra ha’e pe ñemombarete pe ángel mokõiha rehegua. Upe rire Tupã tavaygua ha’e Hembra’e ára pahápe ojeporavo va’ekue pacto guigua, ojehechaukáva Juan rupive, peteĩ cien cuarenta y cuatro mil ramo.

Avei che voi peteĩ ñe’ẽme’ẽ py’aguapýva hendivekuéra; ha’éta peteĩ ñe’ẽme’ẽ opa’ỹva hendivekuéra. Ha amoĩta chupekuéra, ha amohetavéta chupekuéra, ha amoĩta che tupaópe ijapytepekuéra opa ára guarã. Che róta karpa avei oĩta hendivekuéra; heẽ, che ha’éta Ijára, ha ha’ekuéra ha’éta che retãgua. Ha umi tetã ambue oikuaáta che, Ñandejára, amopotĩha Israel-pe, che tupaóramo oĩ ijapytepekuéra opa ára guarã. Ezequiel 37:26–28.

Tupã rekoha ha yvypóra reko joaju ojehechauka heta hendáicha Tupã Ñe’ẽme, ha peteĩ ta’anga upévore ha’e jave “ánga táva guasu mbaretéva” oĩva yvypóra reko yvatetévape oñembojoaju Tupã pegua tenda marangatu táva guasu mbaretévandi. Pe guapyha guasu yvagagua, ohechaukáva Tupã táva guasu mbaretéva, oñembojoajúramo yvypóra reko yvatetépe oĩva táva guasu mbaretévandi, Tupã tavayguakuéra “oñemomarangatu”, ha Ha’e oiko “ijapytepekuéra opa ára guarã”.

Pe kapítulo treinta y siete rire Ezequiel omoĩ porã umi kapítulo treinta y ocho ha treinta y nueve, upépe oñe'ẽhápe Gog ha Magog rehe peteĩ símbolo ramo pe joaju guasu yvyporakuéra rehegua, oĩva Tupã ojeporavo va'ekue conveniopegua tavayguakuéra okápe. Pe kapítulo cuarenta-pe, umi conveniopegua tavayguakuéra pe kapítulo treinta y siete-gua ojehechauka peteĩ témplo ramo omyenyhẽva opa yvy. Umi kapítulo treinta y ocho guive cuarenta peve ohechauka Tupã conveniopegua tavayguakuéra ñembopu'ã ára pahápe, ojehechaukaháicha umi papapy 38 ha 40 rupive.

Ñambojoayvéta ko'ã mba'e pe artíkulo oúva-pe.